

środa, 23.08.2023

Kaplica św. Leonarda

Kaplica św. Leonarda (pierwsza), pierwsze wiadomości o kaplicy pochodzą z 1617. Była wówczas wyświęcona z nadanym tytułem św. Leonarda. Wykonana z drewna, stała obok kościoła Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. Wewnątrz nie posiadała żadnego uposażenia ani sprzętów liturgicznych, a jedynie drewniany i konsekrowany ołtarz. Kaplica przylegała do (drugiego) kościoła św. Jakuba Ap., który spłonął w 1718. Wówczas przejęła tymczasowo funkcję świątyni parafialnej, w której wierni gromadzili się na nabożeństwa religijne. Była wtedy już bardzo stara i zniszczona. Dach miała pokryty słomą, sufit wykonany z desek, a wzdłuż nawy 5 małych okien. Stała w niej drewniana ambona, stara i o prostym wyglądzie. Na środku natomiast umieszczony był krzyż. W prezbiterium znajdował się drewniany ołtarz, natomiast nie było w nim żadnych stalli oraz ławek. Wizytacja parafialna z 1736 nic nie wspomina o żadnej kaplicy, co może jedynie świadczyć, że wówczas już jej nie było, zważywszy na to, że już w 1718 znajdowała się w bardzo złym stanie. [Krystian Pielacha, wg: Wizytacja 2, k. 68; Wizytacja 4, k. 138; Wizytacja 5]

Kaplica św. Leonarda (druga), po pożarze (trzeciego) kościoła św. Jakuba Ap. w 1744 ks. proboszcz Aleksander Trembiński wznosił niewielką kaplicę na miejscu, gdzie kiedyś stała pierwsza kaplica św. Leonarda. Pełniła ona wówczas miejsce kultu religijnego do momentu wybudowania nowej świątyni. Najprawdopodobniej też przejęła po poprzedniej kaplicy patronat św. Leonarda, ponieważ pod takim tytułem była wymieniana w 1781. Opis z 1748 podaje, że była wykonana z drewna, na drewnianych fundamentach, z posadzką w środku, miała dwoje drzwi, przykryta dachem z wieżyczką. Wewnątrz posiadała mały ołtarz z obrazem św. Anny w ozdabianych ramach oraz drewnianym tabernakulum pięknie wykonanym, z zamykanymi drzwiczkami. W tabernakulum była puszcza z Najświętszym Sakramentem, z zewnątrz srebrna, a wewnątrz pozłacana. Obok znajdował się konsekrowany ołtarz boczny, z obrazem św. Leonarda. Stała również chrzcielnica oraz kilka ławek, ale nie posiadała konfesjonatów i zakrystii. Ostatni znany opis kaplicy św. Leonarda przedstawia wizytacja z 1781: „wykonana z drzewa tartego, przykryta dachem miejscami dziurawym, a na nim znajdowała się kopułka wybita tarciami i żelazny krzyż umieszczony na samym sztybrze. Ściany boczne miała już zniszczone, z których jedna znajdująca się w lepszym stanie była wzięta w klistry. Kaplica miała 6 okien oprawionych w drewniane ramy, z których 4 miały stłuczone szyby. Chór nad drzwiami był w złym stanie. Stało 5 ławek sosnowych potrzebujących naprawy oraz jedna ławka w dobrym stanie. Ołtarz św. Leonarda wykonany z drewna, posiadał 2 stopnie. Na mense stało drewniane tabernakulum z drzwiczkami, ale bez zawiasów i zamku. W kaplicy było 5 obrazów, z których 4 wisały na ścianie, a piąty przedstawiający Pana Jezusa Ukrzyżowanego nad św. Leonardem umieszczony był w ołtarzu. Znajdował się także drewniany krucyfiks i mały mosiężny dzwonek”. To są ostatnie wiadomości na temat kaplicy św. Leonarda. W kolejnej wizytacji w roku 1798, a także następnych - w latach 1802, 1808, 1836 oraz 1860 jest ciągle podawana ta sama wiadomość, że: „w obrębie parafii Ryki nie ma żadnej publicznej, ani prywatnej kaplicy”. Wynika z tego, że kaplica św. Leonarda przestał istnieć między rokiem 1781 a 1798. Trudno przypuszczać, jaki spotkał ją los, ale najprawdopodobniej uległa zniszczeniu pod wpływem czasu. [Krystian Pielacha, wg: Wizytacja 6, s. 240; Wizytacja 7, s. 179; Wizytacja 8]

Ryki ul. Warszawska, Park Miejski

Murowana kapliczka św. Leonarda w formie trzynawowego przęsła, nakrytego spiczastymi daszkami zakończonymi metalowymi krzyżami. Zbudowano ją prawdopodobnie pomiędzy latami 1918 - 1926 ☒ W środku znajdowała się figura św. Leonarda, zniszczona w 1926 ☒ przez chorego umystowo Żyda. Zastąpiono ją obrazem św. Leonarda, przeniesionym tu z bocznego ołtarza kościoła. Rozpoczynały się tu lub kończyły procesje Bożego Ciała. W czasie II wojny światowej odprawiano przy niej jedyną dozwoloną przez Niemców msze św. poza kościołem.